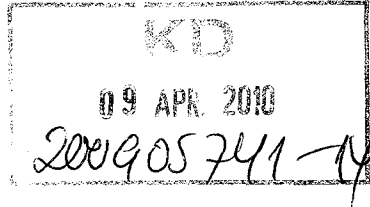

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår dato 30.03.2010
Deres dato 07.01.10
Vår referanse saga
Deres referanse 200905741

Høring - Forslag til læringsutbyttebeskrivelser (deskriptorer) for fag- og yrkeskompetanse i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

NHO Luftfart viser til ovennevnte høringsbrev. Innledningsvis viser vi til NHOs høringssvar som vi støtter. I vårt høringssvar vil vi konsentrere oss om de forholdene som er spesielt relevante for de flytekniske lærefagene, inkludert avionikk.

Luftfart er en globalisert bransje der idealet om fri flyt av arbeidskraft er oppfylt. Læreplanene i de norske lærefagene innenfor flytekniske fag og avionikk integrerer både den europeiske læreplanen som fører fram til teoretisk grunneksamen til Airmaintenance License (EASA Part-66) og videregående opplæring som avsluttes med fagbrev. Dette er bakgrunn for at lærefagene har fem års læretid. NHO Luftfart vil presisere at det er også en rekke andre bransjer som i hovedsak etterspør spesifikke sertifikater når de skal ansette folk, for eksempel arbeid innen oljeindustrien. Det som er praksis innenfor luftfart i dag, kan fort bli en realitet også for andre bransjer.

Forslaget slik det fremligger i høringsdokumentene, vil ikke fremme mobilitet innenfor vår bransje. Grunnen til dette er at sertifikater ikke er integrert i NQFs læringsutbyttebeskrivelser/deskriptorer. Innenfor europeisk luftfart er det avgjørende for ansettelsesforhold og dermed også for muligheten for mobilitet, hvorvidt du kan dokumentere at du innehar bestemte europeiske sertifikater. Norsk luftfart er innlemmet i EUs tredje luftfartspakke gjennom EØS-avtalen. Det betyr at luftfarten er deregulert og underlagt europeisk luftfartsmyndighet, European Aviation Safety Agency (EASA). Skal våre bedrifter få vedlikeholdsoppdrag for europeiske operatører, må de dokumentere at de ansatte har EASA Part-66-sertifikat. Skal norske flymekanikere søke jobb i annet europeisk land, må de dokumentere at de har slikt sertifikat. Bli ikke kunnskaper om nødvendige sertifikater lagt inn, vil ikke ECF bli brukt innenfor luftfart.

NHO Luftfart registrerer at Danmark foreslår å legge flymekanikk/avionikk på nivå 5. Vi synes det er uheldig at departementet tilsynelatende allerede har bestemt seg for at norsk fagopplæring skal ligge på nivå 4. Dette burde vært gjenstand for en ubunden diskusjon uavhengig av hvordan universitet, høyskole og fagskole allerede er blitt plassert. Norge har valgt en normalmodell for lærefag, mens andre land stort sett har lærefag fra 2 til 5 års varighet, slik Norge også hadde før Reform 94. Det vil også være en fordel hvis Norge, som i Danmark, plasserer de ulike lærefagene på en skala fra nivåene 3 til 5.

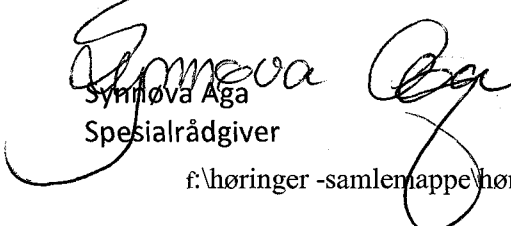
I det fremlagte forslaget mangler det synliggjøring av livslang læring. Innenfor luftfart foregår det en kontinuerlig læreprosess der de ansatte kontinuerlig må oppdatere kvalifikasjonene de har gjennom pålagte kurs, samt at de må kurses for å adgang til å vedlikeholde nye fly- og helikoptertyper. Innenfor det fremlagte forslaget, vil en flytekniker ikke kunne gjenfinnes. Opplæringen fram til flytekniker bygger på fagbrev og baserer seg på relevant praksis over en bestemt tid, samt at de må gjennomføre og bestå fastsatte kurs med minst 75 % riktige svar. Evalueringen og sertifikatutstedelsen gjøres av Luftfartstilsynet på vegne av EASA. Hvor skal denne kompetansen plasseres?

Generelt bør EQF ivareta muligheten for å synliggjøre den enkeltes mulighet for oppadgående mobilitet innenfor utdanningssystemet, både i offentlig og privat regi. Et eksempel er muligheten for å kvalifisere seg for høyere utdanning gjennom den såkalte Y-veien.

Norske fagarbeidere er generelt kjent for å ha en selvstendig rolle sammenlignet med fagopplæring på kontinentet. Slik læreplanene er utformet, kommer denne typen særtrekk ved fagopplæringen dårlig fram. Det samme gjelder for opplæringen som fagarbeiderne ofte forestår overfor lærlinger, hjelpearbeidere og nyansatte. Tilsvarende gjelder for arbeidslederfunksjonen en fagarbeider ofte innehar.

NHO Luftfart støtter opp om forslagene fra øvrige parter i arbeidslivet om at Kunnskapsdepartementet tar seg tid å stoppe opp og lytte til de forslagene som kommer inn på høringsprosessen. Vi etterlyser en bred faglig diskusjon.

Med vennlig hilsen
NHO Luftfart

Synnøve Aga
Spesialrådgiver